١٢٩١ ԲԻՃԼԻՊ 2 ԱԼԱԹՈՒՐԴԱ

ԵՒՐՄԻ ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1243 ՕԳՈՍՏՈՍ 2 ՇԱԲԱԹ 1874

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱ 14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1874

ՄԵԾՄՈՒԱՅՐ

Ի պու Մէճմուայը Հավատիս բաղաք վէ Եօրթու կիւնլէրինաէն մաատա հէր կիւն թապ ու նէշր օլունուճագ տըր։
Սէնէլէյի բէշին օլարագ 2 ասէտ լիրայի օսմանի
Ալթը այլըղը . . . . . 1 » » »
Իւչ այլըղը . . . . . 3 պէյազ մէճիտիյէ
Պէհէր նուսխէսի 1 ղուրուշա տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սրրասը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա՝ . . 1 »
Իւչ տէֆատան զիյատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բազարլըգ օլունուր։
Ցաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆինի, կէօնտէրէն վիրէճէք սիր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ ՊԵԼԷՏԻՅԻ ՎԷ ԻԼՄԻՅԻ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱԾԸ ՍԱԾԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 2 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ՍՊԱՆԵԱ ԻԼԻ ՖՐԱՆՍԱ

Սպանեատա Գարլիսթ էրպապը իսթիլալընա, Ֆրանսատան մուհիմ մսթը հարպկիյէ վէ լմատա կիմմէք. տէ օլտուղու հալտէ, պու քէյֆիյէթ շու սրրատա Լէվրոբաճա պիր մէսելէ հիւքմիւնէ կիրմիշ տիր։

Լէմբարսիալ նամ Սպանիա զաղէթասը. Ֆրանսա հիւքիւմէթինէն Գարլիսթլէր լէ միչթէրէք պուլունտուղունու պէյան իլէ, Սպանեա հիւքիւմէթի թարաֆընտան օլ պապատէ վուգուպուլան թէպլիղաթ միւէսսիր օլտուղու, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի Սպանեա իսթիլալընա միւտախէլէյէ տէվամ իլէ, Սպանեատա մուհարէպէյի տախիրիյէնին մուսայիպէթի տէվամ իմմէյի հալտէ, Սպանեա էհալիսի տախի քէնտի թարաֆընտան Ֆրանսա հաղղընտա հարաքէթի զըտիյէ իլէ տավրանարագ, Սպանեանըն մէնաֆիլինէ միւսայիտ միւթթէֆիղլէր արամադա մէճբուր օլաճագ տէմիշ տիր։ Տիկէր թարաֆտան Սլմանեանըն նիմրէսմի զաղէթասը, Ֆրանսա պէն սէքիզ եիւզ եէթմիշ սէնէսինտէ, Բրուսիա թարաֆընտան Սպանիայա միւտախէլէ օլունաճաղը զիւիւմիւ իլէ մուհարէպէյէ զըյամ իմմիշ իքէն, պու տէֆա Ֆրանսա թարաֆընտան գարլիսթլէրէ իմտատ օլունտուղունու, վէ Ինկիլթէրրա այրգլարընտա կէշտիկիւզար իմմէքտէ օլան Սլմանեա ֆիլօսուսունուն Սպանեա սէվահիլի շիմալյէսինէ սէվգ օլունաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազիրը Էսպագ լօրտ Ռուսէլ տախի, բարբամէնթօտա Սպանեա ահվալինէ տայիր պիր նութգ էյրատ իտիպ, պին սէքիզ եիւզ օթուզ տէօրթ սէնէսինտէ տախի, չիմտիքի տօն Գարլօսուն բէտէրի գրալըգ տավասըյլա, Սպանեատա իսթիլալ չրգարմրշ օլտուղունտան, օ վագթըն մէշհուր տիրլօմաթլարը օլան լօրտ Բալմէրսթընը իլէ Թալերրանըն թասվիպի իւզրէ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա, վէ Սպանեա վէ Բօրթիկէզ տէվլէթլէրի ագտը իսթիֆագլէ, տօն Գարլօսու Սպանեատան Թարտ իմմիշ օլտուգ լարընը իսթար, վէ չիմտի տախի էօյլէ պիր իսթիֆագ ագտրտէ [illegible] իսէտ, Սպանեա հիւքիւմէթի հաղրէսինին էվրօբա տէվլէթլէրի թարաֆընտան թասդիգ լազըմէատէն պուլունտուղունու, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Սպանեա հիւքիւմէթի հաղրէսի թասդիգ օլունմադատան պաշղա, հուգուգու միլլէ մուխալիֆ սուլէթատ Սպանեա մասլահաթլարընա միւտախէլէ օլունուպ, գարլիսթլէրէ իմտատ օլունտուղունու, վէ Ֆրանսա հուտուտունատա սիլահը օլան գարլիսթլէր Սպանեա հիւքիւմէթի թէպասընտան ատատ օլունմայըպ, տօն Գարլօսուն թէպասը կիպի ատտ օլունարագ, պունդարա բասարօրթ վերիլմէյինի, վէ գարլիսթլէրին ճէնէրալը Ֆրանսա հուտուտունատան Սպանեայա ամէտ չիւտ իթմիշ պուլունտուղունու պէյան վէ թէզգեար իմմիշ, վէ պու հարաքէթլէր իսէ, միւնասէպաթը տիւվէլէյէյէ եազըշմայաճաղընատան, օլ պապատէ ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թահդիդաթը լազըմէ, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ իգթիզա իտէն թէպլիղաթ իճրա օլունուպ օլունմամշը օլտուղունու սիվալ իյլէմիշ տիր։

Լօրտ Ցերպի տախի ճէվապընատա, Ինկիլթէրրա թարաֆընտան թէպլիղաթ վուգու պուլմամշը իսէտ, Ըսպանեա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ֆրանսայա պաղը թէպլիղաթ իճրա օլունտուղունու, վէ ֆաղաթ պու պապատէ Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան մնալիւմաթ թալէպ օլունմամշը, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ տախի թէպլիղաթ իճրասը մինասիպ կէօրիւլմէմիշ օլտուղունու, վէ Սպանեա հիւքիւմէթինին թասդիգ մատաէսինէ կէլինճէ, պունուն զէմանը հէնուզ կէլմէմիշ օլուպ, տիւմէյի մուազզամանը գարարըլյէ Սպանեա հիւքիւմէթիյէ ճէրեան իտէճէք միւնասէպաթը ըէմմիյէնին թայեինի լազըմ կէլէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Մուամէլաթ վէ հարաքեաթը ասքէրիյէյի պահրիյէ մէվզույու պահս վէ միւզաքէրէ օլտուղու սրրատա, Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան Պրիւքսէլ գօնֆէրանսընա մուրախխաս թայեին վէ իրսալ օլունաճաղընա տայիր, տէվլէթի միւշարիէյէհա խարիճիյէ նազիրը Լօրտ Ցերպինին ըէթրէսպուրկ գապինէթօսունա, կէչէնտէ կէնտէրսկայի թահրիրաթը ումումիյէյի հէվապիյէյէ, պու քէրրէ ռէթրսպուրկ գապինէթօսու ճանիպինտէն ճէվապ վէրիլմիշ, վէ մէգքիւր դօնկրէտէ եալընըզ հարաքեաթը պէրրիյէյի ասքէրիյէյէ տայիր միւզաքէրաթի իճրա իտիլէճէյի պէյան օլունմուշ տուր։

Գարս վէ Պէհրա վիլայէթլարը հագգընտա մէհքէմէյի թիճարէթի պահրիյէ թարաֆընտան գարարը գարինէյի միւթէզամնն լահագ օլան իլանը սուրէթի տիր։

Մ. Գասթրօնուն իպրաղ իթթիյի վէքեալէթնամէ եալընըզ Թըրնօ պէյ մէօհիւրիւ իլէ մէմհուր օլուպ մուատտագ վէ նիդամէն միւթէպէր օլմատըղը ճիհէթիյլէ, պէր վէճհի մուհարրէր մէհզունիյէթ իչիւն մէօհլ թալէպի հաղղընտա օլան իֆատէսի նազարը միւթալասյէ ալընամայաճաղընա, վէ շու գատար քի վէքեալէթնամէճէ օլան նօգսան թէմամ՝յլէ բօսթայը խըրվի իտարէսինին մասլահաթճա թասլիմ վէ թէսլիմ իթմէսինէ վէ Մ. Գասթրօնընը իտարէ թարաֆընտան կէօնտէրիլմէմիկինէ համ օլունաճագ տէրէճէտէ մէհքէմէճէ զանն հասըլ իտէմէտիկինէ պինայէն, չիմտիէն ղըյասէն բույէթի տավա օլունմասը մէհքէմէճէ մինասիպ կէօրիւլէյիպ, մանաֆիյէ մէզքիւր տավէմնամէնին հիւքմիւնիւ իպգա իլէ պէրապէր, իչպու ճումանա իրթէսի կիւնունէ գատար թէէխիրի մասլահաթա եէվմի մէզքիւրատ պու խուսուսատա միւտաֆատա վէ միւխատէմէ իչիւն բօսթայը խըրվի իտարէսի թարաֆընտան մուատտագ վէ միւթէպէր վէքեալէթնամէյի համիլ օլարագ, պիր վէքիլ կէօնտէրիլմէսի, վէ կէլմէտիյի հալտէ, ղըյասէն բույէթի մասլահաթա իպթիսար օլունմասը լիզիմնա գարար վերիլէրէք թարաֆէյէ թէֆհիմ օլունմուշ իտի։

Մուահիսարէն իտարէի ազիզիյէնինվէքիլի Եանգօ էֆէնտի իլէ միւմայիէյհ Մ. Գասթրօ մուհաքէմէյէ կէլէնէք մուվաճճէհէ օլունտուգտա Մ. Գասթրօ մէհքէմէնին գարարընա իմմիսալէն՝, վէքեալէթնամէ կէմիրտիկինի պէյան իլէ, բօսթայը խըրվիէյի Ասիթանէ սէրասքէնթէսի Թըրնօ իմզա վէ մէօհիւրինի հավի, վէ խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ մուատտագ պիր գըմա վէքեալէթնամէ իպրաղ իլէ պէրապէր, քէլամէ իպթիսար իտիպ, էնայի մուհաքէմէտէ գարատանը վիճուտի լազը՞ օլատուղունատան, գարատան Ավսթրիայը օլուպ, սէֆարէթինտէ պուլունտուղու ճիհէթլէ, ճէլպինէ Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ իտերէք, Պապը Ալի տախի պիր գաչ կիւնէ գատար ճէլպինի վատ իյլէտիյինտէն, վէ մէհքէմէյէ խապէր կէօնտէրմիշ օլմասը մէէմուլ իտուկինտէն, վէ մէտիինի իաատասընա տայիր էվրագ հէնուզ խասմի թարաֆընտան քէնտիսինէ թէպլիղ օլունմամըղընտան պահալա, տավանը թէէխիրիյէ պիր գաչ կիւն մէօհլ իթմասը թալէպինտէ պուլունտուղունու վէ պիրտէ բօսթայը խըրվի իտարէսինին պու խուսուսատան տօլայը թազմինաթ իստատասիյէ Ազիզիյէ իտարէսի ալէյհինէ օլարագ թագտիմ հուէսիկի իսթիտանընը զիյրինտէ թէ-ըգճէ օլարագ (ինն միւտիւրէյէթի վաբոլաթ բօսթայը խըրվիյէ տէր Ասիթանէ) իպարէսի, վէ անընը զիյրինտէ ֆրէնկի իւլ իպարէ Գասթրօ իմզասը եազըմըշ իսէտ, պու իպարէտէ օլան տէր Ասիթանէ քէլիմէսի եէրինէ, իսկէնտէրէյէ եազըլաճագ իքէն, սէհվէն Ասիթանէ եազըլ՝ըշ, վէ բօսթայի խըրվի իտարէսի Անանիմ գումբանեասը օլմայըպ հիւքիւմէթի Մըսրիյէնին պիր շիւպէյի իտարէսի օլտուղու. վէ մէրքէզի իտարէ իսկէնտէրիյէտէ իտիւկի, վէ ումումի տավալէրինէ քէնտուսի վէքիլ պուլունտուղու ճիհէթլէ, պու սրֆամէլ վէ քէնտի իմզասը թահրիրանտա օլարագ խաթիտայը մէզքիւրու թագտիմ իթմիշ օլտուղունու տէրմէյան իթմիշ տիր։

Եանգօ էֆէնտի, ճէվապընտա Մ. Գասթրօնուն իսթիտայի մէզքիւր հաղղընտա օլան իֆատէսինի ատէմի գապուլ իլէ պէրապէր, մէզքիւր իմզասը քիմ թահրիր իյլէտիկինի իսթիֆսար, վէ Մ. Գասթրօնուն պէր վէճհի մուհարրէր վէքեալէթ սրֆամը ըէսմէն մայիմ օլտուղունտան, արզուհալը մէզքիւրու վէքեալէթի ալմագսրզն թագտիմ իթմիշ օլաճաղը վէ Ազիզիյէ իտարէսի Պէհէրա գաբատանընը թանընմայըպ, իտարէյի մէզքիւրէ ալէյհինէ դըյամը տավա իթմիշ, վէ գաբատան քէնտի ատէմիլերի օլտուղունտան, անը մէհքէմէյէ կէօթիւրմէմէք քէնտուլէրինէ, այիտ մէվատտէն պուլունմուշ օլտուղունատան, պունուն իչիւն թէէխիրի մուհաքէմէյի գապուլ իտէմէյէճէկինի պէյան վէ թէսքէրար իթմիշ տիր։

Մ. Գասթրօ իֆատաթը մէզքիւրէսինի թէքրար իլէ պէրապէր, իչպու իսթիտա, Ազիզիյէ իտարէսի տավանա մուգապիլ բօսթայը խըրվի թարաֆընտան էասայը միւթէզամնին

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Զաթը հաղրէթի խըտիվի էֆլէսէվինին Ֆրանսայա սէյահաթընան սարֆը նաղար պույուրտուղլարը մալիմ տիւր։

Խըտիվի միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի, պու քէրրէ իսկէնտէրիյէսէն Գահիրէյէ ազիմէթլէ, իսկէնտէրիէ պուլունան պիլ ճիւմլէ մէմուրինի Մըսրիյէյի օյայա ճէլպ պույուրմուշլար տըր։

Միւշարիլէյհ հաղրէթլէրինին, պու կիւնլէրտէ, հիւքիւմէթի տայիրէօր տախիլինտէ պուլունան պաղը մահալլէրի կէչթի կիւզար պույուրտաղլարը ալընան մալիմաթը ախէրիյէտէն տիր։

— Ալթընճը տայիրէյէ այտո մասլահաթլարը բույէթ ղընընա, տայիրէյի մէկզիւրէ տախիլինտէ մուդատսէմճէ թէչքիլ օլունմուշ օլան դօմիսիսնու մուվադդաթ, պու քէրրէ ֆէսխ վէ լաղվ օլունաճաղը ճիհէթլէ, չէհիր էմնի ութուֆէթլու Դասրի պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի թարաֆընան վուղու պուլան էմր իւղրինէ եէնիտէն թէչքիլ օլունմասը լազըմ կէլէն տայիրէյի մէզքիւրէ մէճլիս աղասընըն էմրի ինթիխապտընա, իշպու օղոստոսուն օն պէշինճի կիւնիւ պէտ վէ մուպաշրրէթ օլունաճաղ, վէ մէճլիսի ինթիխապ ալթընճը տայիրէ բէյսի սատէթլու Սարդիս էֆէնտինին ըլյասէթի թահթընտա օլաճաղ տըր։ Մէճլիսին ինթիխապ ազասը, ալթընճը տայիրէ պաշ քեաթիպի իլէ էհալիյի մահալլտան միւսլինն տէօրթ զաթտան ի-պարէթ պուլունաճաղ տըր։

— Սայը կիւնիւ քէօրիւտէն օն պէր պաշլաղտա Գասրը քէօյիւնէ հարաքէթ իթմէսի ալընմ կէլէն Մարթէբէ նամընտաքի Ազիզյէ վաքօրու, մաքինիսթլէրին կէվզէք հարաքէթլէրինտէն տօլայը, սընճաղ պիր սատթ սօղրա դաղդապիլմիշ օլտուղունտան, իսարէյի մէդքիւրէ թարաֆընան, մէրդումմ մաքինիսթլէր մէմուրյէթլէրինտէն թարտա վէ ատֆ իսթիմիշ իսէ, մուախխարէն վուղու պուլունրէ. ճաղարընա մէպնի, Գասրը քէօյ էհալիսինին րիզալարը թահսիլ օլունտուղու հալտէ մէմուրյէթլէրինի իպդա իտէճէքլէրի իտարէ թարաֆընան քէնտիլէրինէ պիլտիրիլմիշ վէ պունուն իւզէրինէ մերդումլար շիմտի Գասրը քէօյիւնտէ թէշէքքիւր վէ խօշնուտյէթ իսթէյէնճէ թօրլամաղտա պուլունմուշ տուր։

— Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ խարիճէյէ միւսթէշարը ութուֆէթլու Գօսթաքի Ամոսմանի պէյ հաղրէթլէրի, Ֆէնէրէ կիտերէք, Ռումբաթրայի ռիւթպէթլու էֆէնտի հաղրէթլերինէ միւլադաթ իթմիշ տիր։

— Դարկիրճի վէ մերքէզճի էֆտաֆը, հայրանլարընը սօղաղլարտա պաշը պօշ օլարաղ, վէ քէմնի սիւրաթլէ սիւրմէքտէ օլուղլարը, վէ տէնիզ համամլարընտան մատտա պաղը եիրլերտէ, պիր թազըմ էշլատա տէնիզ կիրիպ, օ եիւզտէն սագաթընդարը վուղուտա կէլմէքտէ օլուղու ճիհէթլէ, պունտան պէօյէ էնտաֆը մերդումմ հայլանլարընը հադդընտա թէհիղաթը լազըմէյէ ռիսալէթ իթմէղէր, վէ պիր քիմէնէնին տախի տէնիզ համամլարընտան պաշգա եէրլերտէ տէնիզէ կիրիպտիյի կէօրիւլիւր իսէ, տերհալ օլունարաղ թէէտիպ իսիլէճէքլերի մուդաֆէր տիր։

— Շիմտիյէ գատար եալընըզ կիւնտուզլերի աշրդ պուլունմագտա օլան Սէնէ թէլէկրաֆ մերքէզի, պունտան պէօյէ հէր վաղըթ կիճէ վէ կիւնտիւզ աշրդ պուլունարաղ իճրայի մուհապէրաթ իսէճէք տիր։

— Էվվէլկի կիւն Ղալաթատա Լիմէք եէմէղ մահալլէսինտէ չէքէրճի եահուտինին պիրիսի, խանէսինտէ չէքէր դայնամմագտա իքէն, գազան տէրիրիպ, օտաղատան պաշչատարը ալընը իսէ տէ, տերհալ թուլումգաճլար եէթիշիպ սէօնտիրիլմիշ տիր։

— Սայը կիւնիւ պօրսա սըմտարլարընտան իքի սըմտար, Թարապիատա միւնաղասա իսէրէք, պիրի տիկէրինին իւզէրինէ պիր լեվօլվեր պոշալմընը, վէ գուրշունու սըմտարը մերդումմէ թէսատատիֆ իթմէյիպ, դուսուր իթմէյէճէյիզ, տէյնի մի Մ. Կասթօն։

— Շիւպհէսիզ, ադիզիմ, շիւպհէսիզ, հալ պու քի պիզ պու զէվքի նամընը վէ նէրէտէն պուլաճաղըզ։

— Օրասընը պէն սէ պիլմէմ, ֆազլի պիր շէյ լայզընճա տրանսաճաղ օլուր իսէ, օ շէյ մութլաղա պուլունուր, համա օլսուն Բարիսին իչինտէ սատէմ գալմասը սէյիլ ա...

Ահ սեվգիլիլ Լօրանսըմ, պիլմէզսինիզ, պիզի տէրէճէսիզ սեվմէքտէ օլուպ, զայէթ կիւզէլէնմիշ օլտուղունու իշիթմէյիմտէն պէրու, քէնտինի կէօրմէյի նասըլ արպալէյօրսուն։

Իսկի մատամ մարդիզ Պանշ սապահ օլուր օլմազ, պիր հաֆթատան պէրու սապըրսըզլըգլա քէնտինի պէքլէմէքտէ օլան ճան էվրատընընը մէքթէպտէ կէօրմէյէ կիմի։ Մերդումմէ, պիրտէն պիրէ Լօրանսը կէօրիւնճէ, քէնտինի թուլթամայարաղ, թաճիւպ վէ մէսուրյէթինտէն նաչի եիւքսէք սէտա իլէ պաղըրսը, չէօյլէ քի մերդումմէ կէօրիւնէ ինանմայօրտու, չիւնքի պունտան պէշ սէնէ մուդատսէ չօճուգ պրադտըզը պիր դըզը շիմտի էմնալըզ տէրէճէտէ կիւզէլ վէ սըզ-ըզ հառեաէյէ մտիսօ տատէթա պիր գատըն մագամընտա պուլտու։

ԲԱՐԻՍ

ՊԱԹԱԳՀԱՆԷԼԷՐԻ

(1241 ինճի նումէրօտան պաղիյէ)

Հէր նէ հալ իսէ, մատամ Գասթէլլանը իֆտաէ իթմայի սէքիզ կիւն կէչտի, վէ իշղու սէքիղինճի կիւն էօյլէնտէն սօղրա, իքի պարկիրի պիր պիւյիւք ֆայթօնուն, թօղու սիւմանը պիրտրիրինէ դարըշտըրարաղ, վէ դամէրտընը չտիմբրտատարաղ Օմէյլ Խարիդի իւզէրինտէն կէլմէքտէ օլատուզ իշիթիլի։ Պու ֆայթօն, կասթօնուն վէ Պանշը բաքիպ օրմուշ օլտուղլարը արատա օլտուղունտան, տէրաղատ Ֆոլի Նօրմանը բարմադըզ դաբուստա այընը, վէ արատա պիր սէֆիրլէ խանէ դաբուստու էօնիւնէ կէլէրէք տուրտու, վէ Կասթօն իլէ Պանշ օլ ատատ արատատան տշաղը ամընըրաղ, վալիտէլէրինէ սապընընը։

Իշպու պէշ սէնէ սէյահաթ միւտտէթի զարֆընտա, Պանշ տալա թէպտիլ օրմադը օլուպ, Ֆոլի Նօրմանտան այրընընը կիւն նէ հէյէթտէ իսի իսէ, շիմտի տախի օլ հէյէթտէ խի։ Շէօյլէ քի մերդումմէ եիրմի սէքիզ եաշընա եաղըն օլտուղու հաշտէ, քէնտինի կէօրէն անճաղ եիրմի եաշընտա վար եօգ զանն խէր իսի։

Կասթօն իսէ, վաղտտ թապանթա գուվվէթլի վէ էյիտ իսէ տէ, հալ պու քի շու ուղունճա սէյեահաթ քէնտինի եօրմուշ օլտուղունտան, միւմայիլէյհ պիզզաթ քէնտի էհլի կիպի դալմամըշտըր, շէօյլէ քի հէնուզ դըրգ եաշընտա եա վար եա եօշ իքէն պէյու կէրէյի կիպի էյիլմէյէ պաշլամըշ, անընտա չըղըրտը կէօղի քիմշ, եանաղտըրը բէնկինի ամմըշ վէ տարը տաչտարը իսէ, թէրէսինտէն պաշլամըշտըր ըտը թէք թիւք պէյաղանմայա։ Պունդար իլէ պէրատէր Կասթօնուն կիւզէլիյի պիւթիւն պիւթիւնէ մահվ ու նապէտիտա օրմուշ օէյիլ խի, վէ վիւմայիլէյհ շու էնտատ էնէրէտիկատ իթմայիտը բէտէր վէ վարիտէ թարաֆընտան թէվէլլուտ իթմիշ կիպի կէօրիւնմէյիպ, տատէթա ինկիլիզի պիր Լօրտ հէյէթինտէ իսի։

Հասընը պու իւչ շախտար մէսրուրյէթլէրինտէն նաչի կեահ կիւլիպ կեահ աղլատըդատան սօղրա, նիհայէթ սըրա Լօրանսը իւզէրինէ դօնուշմայա կէլտի։ Պու պատատէ կասթօնուն վարիսէսի մատամ Գասթէլլա, պէշ սէնէ միւատէթ զարֆընտա վուղու պուլան վաղտատարընն քեաֆֆէսինի, հաթտա սօն տէֆա մէրթէպէ կիտիպ մերդումէյի կէօրմէյէ կէլտիպ մերդումէյի կէօրմէյէ, վէ պէյնէրինտէ կէչէն միւքեալէմէյի թաֆսիլէն պիլտիրտիյինտէ, Պանշ մերդումէնին հադդընտա օլան քեմալի մուհապպէթինտէն նաչի աղլամայա պաշլատը։ Վէ պատէհու,

— Ահ, հիւքիւմէթին շու պիչարէ դըղճըղաղը էլիմիզտէն ալընագ խթէսիյինէ մուխալիֆէթ իթմայիմ սրրատա, նէ տօղրու վէ կիւզել հիւքմ իլլէմիշիմ, պաղըն շիմտի մերդումմէ նէ շէֆգաթը դալմայէ մալիքէ պիր դըզ օլտու, պաղըրտը։

— Կէօրմէլիսինիզ, օլ քիւչիճէք պրադ սըզընըզ դըզճըղաղ, շիմտի նասըլ պիլյիսիս, Պանշտան դիյատէ պաղլու պօսլու, վէ կիւզելիքտէ խէ հէման էնտարաղ կիւզել օլտու, տէ. տի մատամ Գասթէլլա Պանշը սէօ. կիւնիւ զաթթ խտէրէք։

— Զօղ էյի, չօղ էյի, պու հալ. տէ պիզտէ պու սատհուլէթլէ քէնտի. սինէ էյի պիր ՝ղէվմ պուլասպիկիրիզ, վէ պու կիւնտէն իթիբարէն պու խուսուսատա սայ ու զաբրէթատ տալա դուսուր իթմէյէճէյիզ, տէյնի մի Մ. Կասթօն։

— Շիւպհէսիզ, ադիզիմ, շիւպհէսիզ, հալ պու քի պիզ պու զէվքի նամընը վէ նէրէտէն պուլաճաղըզ։

— Օրասընը պէն սէ պիլմէմ, ֆազլի պիր շէյ լայզընճա տրանսաճաղ օլուր իսէ, օ շէյ մութլաղա պուլունուր, համա օլսուն Բարիսին իչինտէ սատէմ գալմասը սէյիլ ա... Ահ սեվգիլիլ Լօրանսըմ, պիլմէզսինիզ, պիզի տէրէճէսիզ սեվմէքտէ օլուպ, զայէթ կիւզէլէնմիշ օլտուղունու իշիթմայիմտէն պէրու, քէնտինի կէօրմէյի նասըլ արպալէյօրսուն։

Իսկի մատամ մարդիզ Պանշ սապահ օլուր օլմազ, պիր հաֆթատան պէրու սապըրսըզլըգլա քէնտինի պէքլէմէքտէ օլան ճան էվրատընընը մէքթէպտէ կէօրմէյէ կիմի։ Մերդումմէ, պիրտէն պիրէ Լօրանսը կէօրիւնճէ, քէնտինի թուլթամայարաղ, թաճիւպ վէ մէսուրյէթինտէն նաչի եիւքսէք սէտա իլէ պաղըրսը, չէօյլէ քի մերդումմէ կէօրիւնէ ինանմայօրտու, չիւնքի պունտան պէշ սէնէ մուդատսէ չօճուգ պրադտըզը պիր դըզը շիմտի էմնալըզ տէրէճէտէ կիւզել վէ սըզ-ըզ հառեաէյէ մտիսօ տատէթա պիր գատըն մագամընտա պուլտու։

պուլունմաղ իւղրէ բիացաւաւ իքի եիւղ ուզդսան եէտի պին ատէտ հիսսէ չըղարբլմասընա ղարար վերմիշ տիր։

Ճէմիյէթի մէղքիւրէ Գանդ Ավրոթրօ Օթօման իլէ վուդու պուլան մուդավէլէ տախի թատիդ օլունտու։

— Իսկէնտէրիյէտէն եաղարդլարընա կէօրէ՝ Զուիյերիտէ Պէրն չէհրինտէ ումում բօսթալար իչիւն թէքիլ օլունաճադ պանկրէյէ հիւքիւմէթի Մըսըրլյէ ճանիպինտէն իսկէնտերեէտ բօսթայի խըտիվի վաբօրլարը տերէքթօրու իղղէթլու Մուճի պէյ թայեին վէ իղամ պույրուլմուշ տուր։

Մէղքիւր պանկրէյէ, ճանիպի Սալթանաթը սէնիյէտէն մէմուր թայեին պույրուլմուշ օլան ռիֆաթլու Եանգօ էֆէնտի տախի կէլէճէք հաֆթա ազիմէթ իսէճէք տիր։

Մէմլէքէթէն էմարէթի թարաֆընտան իշղու պանկրէյէ Մէմլէքէթէն բօսթա միւտիրի Մ. Ժօրժ Լահմրի նամ զաթ թայեին օլունտուղու կիպի, Սըրպիսթան էմարէթի թարաֆընտան տախի բօսթա վէ թէլէկրաֆ մէմուրլէրինտէն Մ. Վէլտան Բատոգովիչ նամ պիր զաթ մէմուր թայեին իսիլմիշ տիր։

— Մէմլիքի միւճթէմէյի Ամերիգա հիւքիւմէթի թէպատասընէն, Տէրսաատէթտէ թէսարրուֆու էմլակ իմմէլէրի՝, վէ պիր ճինայէթ վէ գասգահտի իշլէյէրէք թարաֆէյն մէմլիքինտէն պիրինտէ ֆիրար իսէն տէվլէթէյն թէպատասընէն, մէնտուպ օլտուղլարը տէվլէթ ՝մէմլէքէթլերինէ թէպիմ օլմադլարը հազդընտա խարիճ՝յէ նեպզրը տէվլէթլու Արիֆի բէյա հազրէթլերիյլէ, Միւճթէմէյայը Ամերիգա սէֆիրի Մ. Պօքէր ճէնապլէրի թարաֆընտան կէչէնտէ իմզա իսիլէն ահանամէլէր մանիմ։

Իշղու ահանամէլէրտէն պաշղա նայրը մի յարիէյհ հազրէթլերիյլէ սէֆիրի միւմայիէյհ թարաֆընտան տիկէր պիր մուղամէլէնամէ տահա իմզա իսիլմիշ, վէ պու մուղամէլէնամէ թարաֆէյն իմկանասընտան պիրինէն, մէնտուպ օլտուղու տէվլէթ թէպատիէթինի թերք իլէ, տէվլէթէյնտէն ախէրլին թէպատիէթինի գասդուլ իսէպիրլէսի հազդընտա պույրուլմուշ տուր։

— Թէպատայի օսմանիյէտէն օլուպ, Ամնավուտ քէօյիւնտէ տաքին միւթէպէրանտան պիր Ռում տէլիգանլըը էվվէլճէ զաթընա մախսուս եարտըրմըշ օլտուղու ուֆաղ պիր վաբօր իլէ Պօղազ իչինտէ վէ սայիր մահալլէրտէ կէչիթի կիւզար իսէր իմիշ։

Պու տէլիգանլը, էվվէլքի կիւն, վաբօրու մէղքիւրէ բաքիպ օլարադ, վէ եանընա իքի թանէ տախի քէնտի միլլէթինտէն ըէֆիդ ալարադ, էյլէնմէք իչիւն Պօղազ իչինէ կիթմիշ իսէ տէ, բիւղկեարընն չիտաէթլիճէ էսմէսի հասէպկյէ, վաբօր տէվրիկիպ, իչինտէ պուլունան իքի ինկիլիզ մաքինիսթ, վէ մէրզումի տէլիգանլըար իլէ վաբօրու մէղքիւր զարդ վէ թէլէֆ օլմուշ, վէ ֆազաթ վաբօր սահիպի մէրզումի տէլիգանլը եիւզմէք պիլմէյի ճիհէթլէ սահիպի սէլամէթէ չըգմըշ տըր։

Վաբօրուն զարդ վէ թէլէֆ օլտուղու մահալ, պօղազընն իչերի թարաֆլարընա պուլունուպ, մէրզումի տէլիգանը օրատան Ամնավուտ քէօյիւնէ դատար եիւղերէք կէլմիշ, վէ պիր թարաֆտան ըէֆիդլերինէն զարդ վէ թէլէֆ օլուպ կիթմէսինէ, վէ տիկեր թարաֆտան պին տիրլիւ արզու վէ հավէս իլէ եարտըրմըշ օլտուղու վաբօրուն տեր հալ պէօյլէ թէլէֆ օլմասընա թէէսիֆտէն ֆիրեատ վէ ֆիզան իմմէքտէ պուլունտուղու իչիսիլմիշ տիր։

— Պու կիճէ սասթ սէքիզ պուչուգ բատատէլերինտէ Պէյօղլունտա տէօրթ եօլ ադղընտա Գումգապանը եօղուչունտա քեսին պիր քեարկէր պինատան՝հէր նասլըտա հարիգ զուհուր իմմիշ իսէ տէ, էթրաֆտան վուգուտ կէլէն մուավենէթ վէ իդամաթի սայէսինտէ եաղընը հարիդին չըգտըը մէղքիւր պինա միւհիմէրէք օլարադ պատարըրըլմըշ տըր։

Քէզա պու սապահ պէյօղլունտա թամամլատա Ռումլարընն Ամի թանաշ քիլիսանընն իմմիսալինտէ քեսին ախշամ պիր պինատան հարիդ զուհուր իմիկ, վէ պու մուղամէլէ հուր իսիպ, վէ էթրաֆտա սկյարէթ իմմէյիպ, եաղընը իքի պաղ խանէնէն խարաբընա մուճիպ օլարադ, պատարըրըլմըշ տըր։

— Գուրբ՛յէ տ՝Օրիանընն Թիֆլիսատէ թապ ու նէչր օլունան պիր էրմէնի զաղէթասընտան ալարադ նէշր իմմէյի պիր հավասիսէ նաղարէն, կիւրճիսթանտա Գաղալա նամ գարիյէտէ պիր խաթուն սոզուզ չօճուգ սոզուրմուշ տուր։

— Ցիւնքի նիւսխէմիզին իւչիւնճիւ սահիֆէսինէն պիրինճի սիմիւնունուն եէտէնճի սըրասընտա «սէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէյիպ» տէնիլէճէք եէրտէ «սէհվէն» տէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէմէյիպ» տէնիլմիշ օլտուղունտան, թասհիհինէ իպթիտար դըլընը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բօմա 13 օգոստոս.

Բավընիւտէ Էնթէրնասիօնալ չիրքէթի ազասընտան վէ էրպաղը իտիթիալտան եէնի ախզ ու կիրիֆլէր վուգուա կէլիպ, քէք չօգտա թիւֆէնք սանտըղլարը էլէ կէչիրիլտի։

Պէրլին 13 օգոստոս.

Բրէնս տը Պիզմարդ պու սապահ՝պուրայա վասրլ օլտու։

Վաշինկթօն 13 օգոստոս.

Էլան ֆիտանտա օլան բամուդ մահսուլաթը ճինսինէն սօն բաքըրթօսան տահա ալէա խուսկի զիրաաթ՝տայիրէսի բաքըրթօսունտան թաւոիդ գըլընը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա 13 օգոստոս.

Լահհամը ում. ապրլաը	44
„ „ դարանը	43 15/16
65 իսթիդրաղ	64 3/4
69 „	54
72 „	75 3/4
Իմմալեա ֆոնտասու	67 3/16
Ինկիլիզ ֆոնտասու	92 5/8
Մըսըր իսթիդրաղը	77

Բարիզ 13 օգոստոս.

Լահհամը ում. ապրլաը	44-65
„ „ դարանը	44-47
Իսթիդրաղ 1865	—
„ 1869	273?
„ 1873	244-50
Շըմէնտրֆէր բումէլի	106-75
Իմմալեա ֆոնտասու	67-90—67-70
Բանկի 3 %	63-95—63-65
„ 5 %	99-60—99-35
Լոնտրա իւսթիւնէ գամիո	25-19

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՌԱՍԱՐ 13/1 ՕԳՈՍՏՈՍ

Լահամը ում. դարանը	48-26
2 օգոստոս սապահ ապրլաը	48-24

Էնեիւքսէք

Էնաշաղը

Իսթիդրաղ 1863 գուբ. քէսիք	312
„ 1865	313 1/2
„ 1869	268 1/2
„ 1872 գուբ. քէսիք	76 1/2
„ 1873	245
Քրէտի ժէնէրալ լիրա	9-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ ադսիօն „	6-22
Սօսիէթէ Օթօման գուբ. քէ. „	
Սթամպօլ պանգ. ադս. Լ. Օս.	4-16
Շէմէնտրֆէր հիս. էսկի ֆր.	108
„ եէնի	81 3/4
Թրամվայ հիս.	5-65
Քրէտի Հէլէնիկ սգոնթօ ֆր.	
Լօրիում մատէնի ադսիօնէրը	
Գուբոն սգոնթօսու %	2-30
Ադճէ ֆայիզի % զուբուչ	12
Բէքօր փարա	
Հէվալէսիզ	11

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՌԱՍԱՐ

Ինկիլիզ լիրասը	109-27
Ֆրանսըզ 20 ֆրանքլըզ	87-26
Բօլ	89- 5
Գըրմից ալթունու	51-22
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարդը	101-22
Մէթալիք ֆարդը	105-10
Պաղըր	127-20
Պէշիկ	104-35
Գարպոն գայիմէսի	6-55

Պիր էհլի սանամի քէնտի հիւնէրի. նի մուվաֆֆաղիյէթլէ իմէքիլ իմմոլինտէ, նասըլ մաղրուրլանը վէ քիպրիլէնիր իսէ, այնի Պանշ տախի քէնտինէն, էվլատըզա ղատուլ իսիպ, պիւյիւմանիւյիւ վէ համամա շու սըրաարա ղատար տէօքսիւյիւ գըղը կէօրսիյիւնտէ մաղրուրլանը։

Ունուիմայալը կիք. իմմէյ քի, Լօրանս քէնտի համիսի օլան Պանշը կէօրսիյիւնտէ, էօյլէ ումմալըղը, վէ ֆէբատէթլի, վէ քէմալէթլի սուչէմտէ մուհաղպէթ, հէյեճան վէ սատաէթ զօմէսիասընը իճրա իմմոլի քի, զէմանըմըզատա հիչ պիր յունճու գըղը իճրա իսէմէղ տէսէք, եաղըլմըշ օլմայըղ։

Հէր նէ հալ իսէ, մամամ մաղրիզ Պանշ, Լօրանը տախի բաքիպ օլտուղու արապայա ալարադ, պէօյլէճէ իքիսի տախի մէքթէպտէն այրըլարլար։

29.

Էվլէնմէք իսթէյէնլեր.

Արապա ֆօլի Նօրմանընն ներտիւպանը էօնիւնտէ տուրատու, վէ Պանշ աշաղը էնիպ, վէ Լօրանսըն էլինտէն մուսթարադ, հավլույա վէ օրատան չիհէք կիպի սաղնա կիրսի։ Պու էսնատէ Կասթօն վէ վալիտէսի մամամ մաղրիզ բէնճիրէնին եանընտա դօնու չիպազ տա իսիլէր։

Պանշ, զէվճինէ տօղրու կիտէրէք, վէ քէլամա ադաղլա,

— Պադ, թանը՝յօրմուսուն, պադ սէվկիլիլ Լօրանսը՝մ՝նէ տէրէճէ կիւզէլէնմիշ . . . տէտի։

Կասթօն պաշչընը, մէրզումէնին սըֆաթընա տօղրու գալըրբաբղընտա, զանն իսէրսին կէօզէրի կիւնէչէ պաղըյօր կիպի պիրտէն պիրէ գամնաշը, վէ թաաճիւպ վէ հայրանընտան նաչի պիր գաչ սանիյէ աղզընը պիլէ աչամատը։

Պանշ իսէ, քէնտի կիպի զէվճինի տախի թէլուշ վէ հէյեճան իչինտէ կէօրմէք իսթէտիյինտէն, հալիյլէ անընն սիւքիւթինէ թաաճիւպ իսէրէք։

— Նիչին պէօյլէ սուս տուրույօրսուն, սէնին տէ պէնիմ իլէ հէմէֆքեար օլմամադ իչիւն, տաէթա կէօզլերի կէօրմէզ օլմայը, վէ հագիգէթէն մատամազէլ Լօրանս Բաֆայէլին վէ Թիթէպաիէթինի թերք իլէ, տէվլէթէյնտէն ախէրլին թէպաիէթինի գասդուլ իսէպիրլէսի հազդընտա պույրուլմուշ տուր։

— Թէպատայի օսմանիյէտէն օլուպ, Ամնավուտ քէօյիւնտէ տաքին միւթէպէրանտան պիր Ռում տէլիգանլըը էվվէլճէ զաթընա մախսուս եարտըրմըշ օլտուղու ուֆաղ պիր վաբօր իլէ Պօղազ իչինտէ վէ սայիր մահալլէրտէ կէչիթի կիւզար իսէր իմիշ։

Պու տէլիգանլը, էվվէլքի կիւն, վաբօրու մէղքիւրէ բաքիպ օլարադ, վէ եանընա իքի թանէ տախի միլլէթինտէն ըէֆիդ ալարադ, էյլէնմէք իչիւն Պօղազ իչինէ կիթմիշ իսէ տէ, բիւղկեարընն չիտաէթլիճէ էսմէսի հասէպկյէ, վաբօր տէվրիկիպ, իչինտէ պուլունան իքի ինկիլիզ մաքինիսթ, վէ մէրզումի տէլիգանլար իլէ վաբօրու մէղքիւր զարդ վէ թէլէֆ օլմուշ, վէ ֆազաթ վաբօր սահիպի մէրզումի տէլիգանը եիւզմէք պիլմէյի ճիհէթլէ սահիպի սէլամէթէ չըգմըշ տըր։

Վաբօրուն զարդ վէ թէլէֆ օլտուղու մահալ, պօղազընն իչերի թարաֆլարընա պուլունուպ, մէրզումի տէլիգանը օրատան Ամնավուտ քէօյիւնէ դատար եիւղերէք կէլմիշ, վէ պիր թարաֆտան ըէֆիդլերինէն զարդ վէ թէլէֆ օլուպ կիթմէսինէ, վէ տիկեր թարաֆտան պին տիրլիւ արզու վէ հավէս իլէ եարտըրմըշ օլտուղու վաբօրուն տեր հալ պէօյլէ թէլէֆ օլմասընա թէէսիֆտէն ֆիրեատ վէ ֆիզան իմմէքտէ պուլունտուղու իչիսիլմիշ տիր։

— Պու կիճէ սասթ սէքիզ պուչուգ բատատէլերինտէ Պէյօղլունտա տէօրթ եօլ ադղընտա Գումգապանը եօղուչունտա քեսին պիր քեարկէր պինատան՝հէր նասլըտա հարիգ զուհուր իմմիշ իսէ տէ, էթրաֆտան վուգուտ կէլէն մուավենէթ վէ իդամաթի սայէսինտէ եաղընը հարիդին չըգտըը մէղքիւր պինա միւհիմէրէք օլարադ պատարըրըլմըշ տըր։

Քէզա պու սապահ պէյօղլունտա թամամլատա Ռումլարընն Ամի թանաշ քիլիսանընն իմմիսալինտէ քեսին ախշամ պիր պինատան հարիդ զուհուր իմիկ, վէ պու մուղամէլէ հուր իսիպ, վէ էթրաֆտա սկյարէթ իմմէյիպ, եաղընը իքի պաղ խանէնէն խարաբընա մուճիպ օլարադ, պատարըրըլմըշ տըր։

— Գուրբ՛յէ տ՝Օրիանընն Թիֆլիսատէ թապ ու նէչր օլունան պիր էրմէնի զաղէթասընտան ալարադ նէշր իմմէյի պիր հավասիսէ նաղարէն, կիւրճիսթանտա Գաղալա նամ գարիյէտէ պիր խաթուն սոզուզ չօճուգ սոզուրմուշ տուր։

— Ցիւնքի նիւսխէմիզին իւչիւնճիւ սահիֆէսինէն պիրինճի սիմիւնունուն եէտէնճի սըրասընտա «սէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէյիպ» տէնիլէճէք եէրտէ «սէհվէն» տէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէմէյիպ» տէնիլմիշ օլտուղունտան, թասհիհինէ իպթիտար դըլընը։

Պիր էհլի սանամի քէնտի հիւնէրի. նի մուվաֆֆաղիյէթլէ իմէքիլ իմմոլինտէ, նասըլ մաղրուրլանը վէ քիպրիլէնիր իսէ, այնի Պանշ տախի քէնտինէն, էվլատըզա ղատուլ իսիպ, պիւյիւմանիւյիւ վէ համամա շու սըրաարա ղատար տէօքսիւյիւ գըղը կէօրսիյիւնտէ մաղրուրլանը։

Ունուիմայալը կիք. իմմէյ քի, Լօրանս քէնտի համիսի օլան Պանշը կէօրսիյիւնտէ, էօյլէ ումմալըղը, վէ ֆէբատէթլի, վէ քէմալէթլի սուչէմտէ մուհաղպէթ, հէյեճան վէ սատաէթ զօմէսիասընը իճրա իմմոլի քի, զէմանըմըզատա հիչ պիր յունճու գըղը իճրա իսէմէղ տէսէք, եաղըլմըշ օլմայըղ։

Հէր նէ հալ իսէ, մամամ մաղրիզ Պանշ, Լօրանը տախի բաքիպ օլտուղու արապայա ալարադ, պէօյլէճէ իքիսի տախի մէքթէպտէն այրըլարլար։

29.

Էվլէնմէք իսթէյէնլեր.

Արապա ֆօլի Նօրմանընն ներտիւպանը էօնիւնտէ տուրատու, վէ Պանշ աշաղը էնիպ, վէ Լօրանսըն էլինտէն մուսթարադ, հավլույա վէ օրատան չիհէք կիպի սաղնա կիրսի։ Պու էսնատէ Կասթօն վէ վալիտէսի մամամ մաղրիզ բէնճիրէնին եանընտա դօնու չիպազ տա իսիլէր։

Պանշ, զէվճինէ տօղրու կիտէրէք, վէ քէլամա ադաղլա,

— Պադ, թանը՝յօրմուսուն, պադ սէվկիլիլ Լօրանսը՝մ՝նէ տէրէճէ կիւզէլէնմիշ . . . տէտի։

Կասթօն պաշչընը, մէրզումէնին սըֆաթընա տօղրու գալըրբաբղընտա, զանն իսէրսին կէօզէրի կիւնէչէ պաղըյօր կիպի պիրտէն պիրէ գամնաշը, վէ թաաճիւպ վէ հայրանընտան նաչի պիր գաչ սանիյէ աղզընը պիլէ աչամատը։

Պանշ իսէ, քէնտի կիպի զէվճինի տախի թէլուշ վէ հէյեճան իչինտէ կէօրմէք իսթէտիյինտէն, հալիյլէ անընն սիւքիւթինէ թաաճիւպ իսէրէք։

— Նիչին պէօյլէ սուս տուրույօրսուն, սէնին տէ պէնիմ իլէ հէմէֆքեար օլմամադ իչիւն, տաէթա կէօզլերի կէօրմէզ օլմայը, վէ հագիգէթէն մատամազէլ Լօրանս Բաֆայէլին վէ Թիթէպաիէթինի թերք իլէ, տէվլէթէյնտէն ախէրլին թէպաիէթինի գասդուլ իսէպիրլէսի հազդընտա պույրուլմուշ տուր։

— Թէպատայի օսմանիյէտէն օլուպ, Ամնավուտ քէօյիւնտէ տաքին միւթէպէրանտան պիր Ռում տէլիգանլըը էվվէլճէ զաթընա մախսուս եարտըրմըշ օլտուղու ուֆաղ պիր վաբօր իլէ Պօղազ իչինտէ վէ սայիր մահալլէրտէ կէչիթի կիւզար իսէր իմիշ։

Պու տէլիգանլը, էվվէլքի կիւն, վաբօրու մէղքիւրէ բաքիպ օլարադ, վէ եանընա իքի թանէ տախի միլլէթինտէն ըէֆիդ ալարադ, էյլէնմէք իչիւն Պօղազ իչինէ կիթմիշ իսէ տէ, բիւղկեարընն չիտաէթլիճէ էսմէսի հասէպկյէ, վաբօր տէվրիկիպ, իչինտէ պուլունան իքի ինկիլիզ մաքինիսթ, վէ մէրզումի տէլիգանլար իլէ վաբօրու մէղքիւր զարդ վէ թէլէֆ օլմուշ, վէ ֆազաթ վաբօր սահիպի մէրզումի տէլիգանը եիւզմէք պիլմէյի ճիհէթլէ սահիպի սէլամէթէ չըգմըշ տըր։

Վաբօրուն զարդ վէ թէլէֆ օլտուղու մահալ, պօղազընն իչերի թարաֆլարընա պուլունուպ, մէրզումի տէլիգանը օրատան Ամնավուտ քէօյիւնէ դատար եիւղերէք կէլմիշ, վէ պիր թարաֆտան ըէֆիդլերինէն զարդ վէ թէլէֆ օլուպ կիթմէսինէ, վէ տիկեր թարաֆտան պին տիրլիւ արզու վէ հավէս իլէ եարտըրմըշ օլտուղու վաբօրուն տեր հալ պէօյլէ թէլէֆ օլմասընա թէէսիֆտէն ֆիրեատ վէ ֆիզան իմմէքտէ պուլունտուղու իչիսիլմիշ տիր։

— Պու կիճէ սասթ սէքիզ պուչուգ բատատէլերինտէ Պէյօղլունտա տէօրթ եօլ ադղընտա Գումգապանը եօղուչունտա քեսին պիր քեարկէր պինատան՝հէր նասլըտա հարիգ զուհուր իմմիշ իսէ տէ, էթրաֆտան վուգուտ կէլէն մուավենէթ վէ իդամաթի սայէսինտէ եաղընը հարիդին չըգտըը մէղքիւր պինա միւհիմէրէք օլարադ պատարըրըլմըշ տըր։

Քէզա պու սապահ պէյօղլունտա թամամլատա Ռումլարընն Ամի թանաշ քիլիսանընն իմմիսալինտէ քեսին ախշամ պիր պինատան հարիդ զուհուր իմիկ, վէ պու մուղամէլէ հուր իսիպ, վէ էթրաֆտա սկյարէթ իմմէյիպ, եաղընը իքի պաղ խանէնէն խարաբընա մուճիպ օլարադ, պատարըրըլմըշ տըր։

— Գուրբ՛յէ տ՝Օրիանընն Թիֆլիսատէ թապ ու նէչր օլունան պիր էրմէնի զաղէթասընտան ալարադ նէշր իմմէյի պիր հավասիսէ նաղարէն, կիւրճիսթանտա Գաղալա նամ գարիյէտէ պիր խաթուն սոզուզ չօճուգ սոզուրմուշ տուր։

— Ցիւնքի նիւսխէմիզին իւչիւնճիւ սահիֆէսինէն պիրինճի սիմիւնունուն եէտէնճի սըրասընտա «սէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէյիպ» տէնիլէճէք եէրտէ «սէհվէն» տէնիզտէ թէլէֆ օլմադ իսմէմէյիպ» տէնիլմիշ օլտուղունտան, թասհիհինէ իպթիտար դըլընը։

Ինչպու գուվվէյի էլէքթրիգյէսինանէ ճէլբ օլունտու։

Հէր նէ հալ իսէ, Պանշ երինէ քէլամա պէտ իլէ,

— Լօրանս, սէվկիլիլ գըղը՝մ, պիպի սէվլէճէքսին տէյնի մի, տէտի մէրզումէյէ թէքբար սարբլաբ, եիւղիւնիւ պուս իսէրէք։

— Օ տա սէՀզ միւ, պէն սիղի թէքմիլ տիւնեատան վէ պէնիմ հայրթըմտան պին գաթ զկյատ վէ Ամլահը սէվմիյիմ՝ գատար սէվերիմ՝, վէ իլելեպէտ սէվճէճէյիմ, ճէվապ վերտի Լօրանս հէյեճանը դալպ իլէ։

— Ա՞հ՝ սէվկիլիլ էվլատըմ, սէնի պանա էվլատ իմմոլիյիմ կիւն մուպարէք օլսուն պաղըրտը Պանշ տայիմ Լօրանսա սարբլարադ, վէ ասլա պըրագմադ իսթէմէյէրէք։

Ինչպու միւտատէթտէն իմիպարէն ալթը եէտի այ զարֆընտա հիքեայէմիզնէ եաղըլմայա չայէսթէ հիչ պիր խուսուս օրմատըղընտան, պու պագատ միւտատէթի մէղքիւրէյի սիւքիւթլէ կէչմէյէ մինասիպ սատ իսէրիզ։

(Տէվամի)

(1241 ԹՎԱԿԱՆ ՆՈՒՄԷՐՈՍԱՆ ՊԱՏՃԷՆ)

Այս հոդածութիւնը չէ երբեք ապօրինաւոր, բայց ոչ և քեզ պատիւ, բարեկամ։ Ցոյր սակս այս ինչ աղդարարելի է քեզ որ ուրիշ անդամներ այսպէս հակարդոսական խոհեր և գրչակութիւններ հրապարակ հանելէ զգուշանալը, յանդգնաբար զինքն արդոս ճանաչողի և հռչակողի մը համար առաջին և մեծ արդոսութիւն և պարտ և պատիւ անձին վարկանելի ըլլալ պէտք է։ Այլ միթէ արդեն տիրապէս, որ այնպէս կհրատարակէ զինքը, և չէ ինքնաճանաչ։ Թէ՞ փայտոն տիրապէս, դու վճռէ բարեկամ, դու և յիշէ՛ թէ փայտոն յերիտասարդ։ դու և խրատէ՛ զինքն Արդոս կարծող պատանին կամ ինքնակոչ Արդոսը թէ թող լաւ դիտէ զինքը՝ այդպիսի ինքնահաճոյ սնոտի կարծեաց և համարմանց տեղատուութեամբը միայն փայտոնութեան տրամադիր ըրած չըլլայ և չընէ իսկ միշտ։

"Ոսկեղջիւրի ալեակները կարմրած էին թեթեւ, և մի ծիրանի շըղարշի տակ կխաղային ծուալան"։ Ոսկեղջիւր ըսելով ծո՞ը կամ խաղիւղի ծո՞ը հասկանալ պէտք է։ որչափ տարապայման կամ տարաձայն օրինակ։ և ինչո՞ւ։ միթէ խաղիւղի ծովածոցին քիչ կամ չատ նմանող ուրիշ ծով կամ ծովածոց չկա՞ այլուր, և կամ ծայրակարմիր ճառագայթից տակ վէտ վէտ ծփացող ծովային ալեակներն ալ ոսկեղջիւրներ չե՞ն կըրնար կոչուիլ։ Երկրորդ, "ոսկեղջիւրի ալեակները կարմրած էին թեթեւ" այս խօսքը միթէ արեգական ծառագայթից և անոնց ճաճանմանն ու ծաւալմանը վրայ ալ չկրնար հասկցուիլ այնպիսի խօսք մը չկրնար պատահիլ որ թէ՛ ծովու և թէ՛ լուսոյ վրայ տարածի ոսկեղջիւր և ոսկեղջիւրի ալեակ բառերուն իմաստը։ այո՛ անշուշտ։ զըրօրինակ քու վերոյիշեալ խօսքդ։ Դու ոսկեղջիւրը՝ ծով, իսկ ես զայն արեւ ու լոյսը կամ շառաւիղ և անոր ալիքները ասոր լուսոյն ճաճուումը հասկանալէ և այսպէս մի բառի երկու տարբեր նշանակութեամբ առումը հրապարակուելէ վերջ երբ մէկը ապէս խօսք մը ըսէ թէ "երեկոյեան դէմ ծովեղրը շրջազգայած ժամանակս՝ զմայլած և յափշտակուած կնայէի երկնի և ծովու վրայ պարզուած սքանչելի տեսարանին։ "ոսկեղջիւրը կամ ոսկեղջիւրները գողցես ծիրանի գոյն մը կղեն ուին և անոր կամ անոնց ալեակները տարածաբար գեղափայլ յառաջ կըխաղային"։ Ինչպէս պիտ՝որ հասկանայ հետաքրքիր ընթերցող մը։ որերորդ անգամ կարծեաց համաձայն մեկնէ կամ ըմբռնէ զայն։ Նոյն իսկ դու և ես զայն խօսքը դրողին մէջէն ոյնն առման հաւանաստ դրած ըլլալը ինչպէս պիտ՝որ կրնանք մակաբերել։ հեղինակին դիմելու հարցանելու չպիտոր տիպուիմք։

Ասոնց հետ մէկտեղ չմոռնաս նաեւ Մենաղեան երկն եղջիւրները, որոց յատուկ էր ոսկեղջիւր ըսուիլը։ Թէեւ այս մէկը ապացոյց չեմ հանարիր։ Թերեւս ըսես թէ այդ տեսակ հոմ բառից գործածութիւնը պէտք է որ բացատրական ըլլայ։ և թէ՝ ես զայն իբր օրինակ գործածած եմ. բայց թէ հոմ բառեր չչատցուցնենք աւելի աղէկ և լեզուի մաքրութիւն չէ՞. արդէն գտնուածները միթէ բաւ չէի՞ն։

Տէվամի.

ԻԼԱՆԱԹ

Ալթընճը տայիրէ Թահրիրի ճէտիտ ֆըրդասը Թարաֆընտան մէվրուտ իլան տըր։

Ալթընճը տայիրէ տախիլինտէ քեաֆին էմլաքըն քեաֆիֆէսի պու եէրլէրտէ Թահրիրի ճէտիտ հէյեէթի Թարաֆընտան թահսը Թահրիրէ ալընմըշ, վէ էքսէրի էմլաք մուամէլաթը խիթամ պուլմուշ օլտուղունտան, հէնուզ սէնէտաթընը իպրաշ իթմէյէն էսհապը էմլաք նիհայէթ եիկիրմի կիւնէ դատար ղիրտէ պէյան օլունան մահալլէրտէ Թահրիր ֆըրդալէրինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի վէ պունտան սօղրա կէլէճէք սէնէթլէր մուայեէնէ օլունամայաճաղը կիպի վուգու պուլաճադ իթիրազաթըն տախի պիթթապի մէտմու օլմայաճաղը իլան օլունուր։

Թահրիր գօլարընրն իֆթիմա էյլիտիքլէրի մահալլէր։

Պէյօղլունտա Բում քիլիսէսինտէ պուլունան գօլ, Պէյօղլու տախիլինտէ պուլունան մահալլաթ իլէ Բանկալթի ճիհէթլէրի Թահրիրինէ մէմուր տըր։

Գալաթատա Էրմէնի քիլիսէսինտէ պուլունան գօլ, Բէրշէմպէ բազար իլէ Եիւքսէք գալտրըրմ Թարաֆլէրինտէն Թօքհանէյէ գատար օլան մահալլաթըն Թահրիրինէ մէմուր տըր։

Գալաթատա Ալֆի էֆէնտի մէքթէպինտէ պուլունան Թահրիր գօլը, Գալաթատա Արապ ճամի վէ ճիվարը մահալլաթ իլէ Ֆընարգալը վէ Գալաթաշ վէ ճիհանկիր Թարաֆլէրինին Թահրիրինէ մէմուր տըր։

Գասըմ բաշա իլէ Թոթավլա վէ Եէնի չէհիր վէ Ֆէրի քէօյ Թարաֆլէրինի Թահրիր խէն գօլ մէրքէզ հէյեէթի Թահրիրիյէ օլան Ալթընճը տայրէյէ նաղլ էյլէտիկինտէն, պու մահալլաթըն էսհապը էմլաքը սէնէտաթընը Ալթընճը տայիրէյէ կէթիրմէլէրի ըղրմ կէլիր։

Ալթընճը տայիրէ Թահրիրի ճէտիտ բէյիի։
ԽԱԼԻԼ

ԳՐՈՒԱՍԱՆ ԹԷՆԹՐՕՍՈՒ

1874 ՕԳՈՍՏՈՍ 2 ՃՈՒՄԱՆ

Պու կիճէ 4 ֆասըլտան իպարէթ օլարադ

ՉԷԼԷՍԹԷ

Նամ զայէթ կիւզէլ պիր օյուն, վէ նիհայէթինտէ տախի «Թուրթի մօրթի, հախօտ Լամօլիէ տի չէնթի մարիթի» նամ տիկէր պիր գօմէտիա իֆրա օլունաճաղընտան, պիղ պու պատտէ իչպու օյունպարընն նէ տէրէճէ չայեանը սէյր ու թէմաշա խուս կէնի, պիղզաթ էհալինին քէնտի կէօղիս իլէ կէօրիւպ թաստիղլէրինէ հէվալէ իտէրէք, ֆագաթ օյունճուլար հադգընտա լաղըմ կէլէն զայրէթ վէ Թէշվիգաթ էհալի Թարաֆընտան գաթան սիրիղ պույրուլմայաճաղընը դավիէն մէմուլ իտէրիզ։

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆՔ

ՆՈՐ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Ի Ա. ԱՍԼԱՆԵԱՆԷ

—1874—

Մէգքիւր ճօղրաֆիա քիթապը պու տէֆա էէնիտէն վէ շու սօն ոէնէլէր. տէ վուգու պուլան թէպէտտիւլաթա թաթպիգէն դալէժէ ալընմըշ օլուպ, հաթտա մէալի միւնտէրիճաթը տէրէճէյի մոթլուպէտէ, վէ եաշամադտա օլտուղումուզ Թուրքիա հագդընտա տախի պիլատ վէ մէմալիքի սայիրէէնին քեաֆիֆէսինտէն զիյատէ մայիւմաթ վէրիլմիշ օլտուղունտան, մէգքիւր քիթապըն ումումի միլլէթիմիզ ինտինտէ հիւսնիւ դապուլյէթ պուլաճաղը մէմուլի դավիմիզ տիր։

Սաթըլըր Զագմագճըլարտա Բակոբեան խանընտա նումէրո 13 Բարիզ քիւթիւպխանէսինտէ, վէ Մէրճան չարշըսընտա Սրապեան Պաղտասար աղանըն քիւթիւպխանէսինտէ, վէ սայիր պիլճիւմլէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա։ Ֆիյ $2^1/_2$ ֆրանգ։

ՍՏՈՒԵՐՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆՔ

ՔԵՐԹՈՒՄԸ

Ի

ՆՈՐԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԵՆԱՐԿՑ

Գէր. Խորէն Սրբազանին քանատեղծական հանճարը ոչ միայն մեր ազգին՝ այլ եւ օտար ազգաց ալ քաջածանօթ է։ Վարդենիք ու Փնար Պանդխտին իւր քերթուածները՝ դարուս Հայ Գրականութեան ամենէն նշանաւոր գործերէն ըլլալը կ'վկայեն քանասերք։

Այն հատորներուն դատ սիրալիր ընդունելութենէն մենք ալ քաջալերուած՝ փափաքեցանք հրատարակել դեղեցիկ արպագրութեամբ ու ընտիր թղթով Ստուերք Հայկականքը, որ աշխարհաբառ լեզուով ըլլալով, ու նիւթերն ալ բոլորովին ազգային, մեծ յոյս ունինք որ առաջիններէն ալ աւելի տիրաժելի պիտի ըլլան. իրենց անուշ ու դիւրահասկանալի լեզուովն ու վառվռուն ու սրտաշարժ ոճովն։

Ստուերքը կ'ծախուի մեր քով,
Գին մը է կէս արծաթ մէճիտ։

ԳԱՎԱՌԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
Գրավաճառ եւ Տպագրիչ։

ԸՆԴ ԵՂԵՒՆԵԱՒ

ՅԱՄԱՑՈՒԹԵԱՆ ԲԱՑԱՎԱՑՐԻ

ԽՈՐՀՐԴԱՎՈՒԹԻՒՆ

Վէնէտիկ թարիղաթը ըէհապկինի միւթէհայիղանընտան ֆապրիկէթլու Հ. Ղեւոնդ վարդապետ Ալիշանեանին տասրը ճէմիլէլէրինտէն օլան մէղքիւր քիթապ, նէ տէրէճէ օգուտմայա չայեան պուլունտուղունա կէրէք պալէաընտա մուհարրէր օլան իւնվան վէ կէրէք միւէլլիֆլինին իսմի շահատէթ իթթիքլէրինտէն, միլլէթիմիզտէն պիլ ճիւմլէ քիթապէթբէրվէրանըն մէղքիւր քիթապը օգուտմայա բաղդէթ պույուրաճաղլարը դավիէն մէմուլ օլունուր։

Սաթըլըր Սեղբոս խանընտա վէնէտիկ թարիղաթը քիւթիւպխանէսինտէ ֆիյ 60 սանթիմ։

ԳՈՐԾԱԻՈՐՔ

Պու տախի ումումի էհալիճէ ֆայիտէլի վէ օգուտմասը հէր հալտէ միւֆիտ պիր քիթապ օլուպ, թարիղաթը մէգքիւրէ մոթապասընտա կիւղէճէ թապ օլմուշ օլտուղունտան, Սեղբոս խանընտաքի պալէատէ ղիքր իթթիխիտիղ քիւթիւպխանէսէ ֆիյ 1 ֆրանգ 25 սանթիմէ սաթըլմագտա տըր։

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՂԱՔԵԱՆ

Պէյօղլու Հարիքի քէպիրինտէն պէրու թէաթրօ իլէ մէյղուլ իքէն, պու ամէֆա Պէյօղլու ճատտէյի քէպիրտէ Պէյիւք Բարմաղ–գաբու սօղաղը եանընտա 85 նումէրօ իլէ մուրազ գամ տիւքեանընտա ագճէսի բէշին, ֆիյաթը էհվէն, միւհքէմ վէ պէշիմի, կէրէք զէնն վէ կէրէք էրքէք իչին հէր ճինս գունտուլա եարըլաճաղը կիպի, հէր նէվի զարիֆ իչլէմէլէր, եանի սըրմա իքի եիւզլիւ վէ տիվալ, բուլ, թըրթըր, գատիֆէ լբէյի, իքէք անէվաթօ, վէ սիւզէնի, թիրէ քէշա վէ ֆէսթօն, գրօչէ, ֆիլէ վէ գանավա իչլէրի զայէթ էհվէն վէ հիւսիւնիւ սուրէթտէ իչլէթտիրիլմէքտէ օլտուղու, վէ հէր թարզ մանքինա տիքիչլէրի զայէթ ուճուզ ֆիյաթլէ տիքտիրիլմէքտէ օլտուղունտան, տիւքեանը մէգքիւրէ բաղդէթ պույուրաճագ զէվաթը՝ էղէհր ճիհէթ խօշնուտ օլաճաղլարը շիւպհէտէն տրի տիր։

Բօմա տար իւլ ուլումի՝ մուտիմլէրինէն թապպ միւսիւ 8է Բօսսի, էյեամը թաթիլիյէի սէֆիյէսինին պիր աղընը պուրատա իմրար իթմէք իւզրէ Սիամպօլա կէլմիշ վէ քէնտիսինին ֆինանը ճէրրահիյէյէ միւթաալիք էմրաղիյնի վէ ալէխուսուս կէօզ, գուլաղ վէ պօղաղ իլլէթլէրինի տէֆիտէ մէհարէթի մէշհուր պուլունմուշ օլուպ, պուրատա պուլունարը միւսաւէթճէ վէնէտիք սօղ աղընտա 27 նումէրօլու խանէտէ ճումատա վէ բաղարատան մատատա, հէր կիւն կիւնտիւղ ալաթուրքա սաաթ 2 ոէն 4է գատար կէլէնպէրէ պաղաճաղը վէ ճումատա կիւնէրի երինէ օլ սաաթտա շանկրաի մէշհուր Ցօքթօր Կոմիտաս Օրմանեան նամ թապիպին, քէօրիւնիւն Սիամպոլ թարաֆընտաքի պաշընտա Ցանինինէն էճզահանէսինտէ իթթիկի քոնսոլթօլարտա պուլունաճաղի իլան օլունուր։

Կէրէք ըէտալէ, կէրէք քիթապ, կէրէք իլանաթ վէ թէղքիրէլէր, վէ մուհասէպէ էվրագլարը վէ ճէնտաղէ պիլիէթլէրի, Պէյօղլունտա Շիշլի սօղաղընտա Պօղոս Քիրիշճեանը թապխանէսինտէ, թէմիզ վէ էհվէն ատահ իլէ ատասրլըր, կէրէք Էրմէնիճէ հրատարաթ վէ կէրէք Օսմանլըճա վէ Ֆրանսըզճա վէ հէր նէ լիսանտան օլուր իսէ օլսուն թապ օլունուր։

ՄԷՃՄՈՒԱՆԸՆ ՄԷՄՈՒԼԷՐԻ

Տրապիզոն. Կիւրէղեան Յովհաննէս էֆէն։
Հալէպ. Աբիւնեան Եուսուֆ էֆէնտի։
Էնկիւրիւ. Ճիօվանի Լիմոնարտի։
Թօքաթ. Փիլիպոսեան Յովհան էֆէնտի։
Օմա. Օրմանեան Հ. Մաղաքիա էֆէնտի։
Մալաթիա. Յովսէփ Ներսէսեան էֆէնտի։
Մէրսին. Զիւլֆի էֆէնտի։
Պէրութ. Եուսուֆ Ճէլալէթի էֆէնտի։
Տիարպէքիր. Զէլէպեան Գասպար էֆէն։
Ատանա. Մկրտիչեան Մինաս էֆէնտի։

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎ. Թ.
ԹԱԳԻԱՆԷԻ ՊՕՂՈՍ ՔԻՐԻՇՃԵԱՆ
Բէքա Շիշլի սօղաղը